

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС
навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01) – 01 – 2024

КИЇВ

Навчально-методичний комплекс розробили:

завідувач

кафедри теорії та історії держави і права

к.ю.н., доцент

 Олена МАКЕСВА

доцент

кафедри теорії та історії держави і права

к.ю.н.

 Вікторія ШВАЧКА

Навчально-методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права, протокол № 4 від «24»
03 2024 р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Навчально- методичний комплекс обговорено та схвалено на засіданні
НМРР Юридичного факультету, протокол № 4 від «23» 04 20 24 р.

Голова НМРР Вадим ВИШНОВЕЦЬКИЙ

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ

Дисципліна Теорія держави і права

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

№	Складова комплексу	Позначення: електронного файлу1)	Наявність	
			друкований вигляд2	електронний вигляд3
1	Навчальна програма	Не передбачено		
2	Робоча програма	02_ТДП_РП	22.09.2023 р. 13.01.01-01- 2023	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
3	Положення про рейтингову систему оцінювання	Не передбачено		
4	Конспект лекцій/курс лекцій	04_ТДП_КЛ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
5	Методичні рекомендації з виконання домашніх завдань	05_ТДП_МР_ДЗ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
6	Методичні рекомендації з виконання контрольних робіт для студентів заочної форми навчання	06_ТДП_МР_КРз	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
7	Методичні рекомендації до виконання курсової роботи (проекту)	Не передбачено		
8	Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування навчального матеріалу	08_ТДП_МР_СРС	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
9	Методичні рекомендації з підготовки студентів до практичних (семінарських) занять	09_ТДП_МР_ПРЗ	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
10	Тести з дисципліни/практичні ситуаційні задачі	10_ТДП_Т	–	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
11	Модульні контрольні роботи	11_ТДП_МКР	28.08.2023 р.	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455
12	Затверджені екзаменаційні білети	12_ТДП_ЕБ	28.08.2023 р.	Наявність електронного варіанту на кафедрі в 1.455

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 4 із 18

Додаток А

(Ф 03.02 – 110)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

УЗГОДЖЕНО
Декан ЮФ

Володимир НІКІТІН

«20» 09 2023 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з навчальних робіт

Анатолій ПОЛУХІН

«22» 09 2023 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА навчальної дисципліни «Теорія держави і права»

Освітньо-професійна програма: Правознавство

Галузь знань: 08 Право

Спеціальність: 081 Право

Форма навчання	Семестр	Усього годин/кредитів ECTS	Лекції	Практ. заняття	Лабораторії	Самостійна робота	ДЗ / РГР / К	КР / КІр	Форма сем. контролю
Денна:	1,2	255/8,5	51	68	-	136	1 дз-2 с.		Диф.злік 1 с екзамен 2 с
Зочна	1,2,3	255/8,5	20	24	-	211	1 к-2,3 с		Диф.злік 2 с екзамен 3 с

Індекс: НБ-9-081/22- 2.1.2

Індекс: НБ-9-081/22-2.1.2

СМЯ НАУ РП 13.01.01-01-2023

Додаток Б

**РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ
 СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ**

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів			
	Денна форма навчання		Заочна форма навчання	
	1 семестр	2 семестр	1, 2 семестр	3 семестр
	Модуль №1	Модуль №2	Модуль №1	Модуль № 2
Відповіді практичних заняттях (з урахуванням виконання завдань, отриманих під час настановної сесії для студентів ЗФН)	5 6 x 7 = 35	5 6 x 4 = 20	5 6 x 7 = 35	5 6 x 3 = 15
Виконання завдань експрес-контролю під час практичних занять	15 (сумарна)	20 (сумарна)	15	25
Розробка та виготовлення тематичних блок-схем, ведення юридичного словника	56 x 6 = 30	-	-	-
Виконання та захист домашнього завдання	-	20	-	-
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1, №2 студент має набрати не менше	45 балів	36 балів	-	-
Виконання контрольної (домашньої) роботи (2,3 семестр ЗФН)	-	-	20	20
Виконання модульної контрольної роботи №1, №2	20	20	-	-
Підсумкова семестрова контрольна робота (3 семестр ЗФН)	-	-	30	-
Усього за модулем № 1, №2, №3	100	80	-	-
Диференційований залік	100	-	100	-
Семестровий екзамен	-	20	-	40
Усього	100	100	100	100
Усього за дисципліною	100		100	

Додаток В

Тематичний план

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма Навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. Заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль № 1 «Загальна теорія держави і права»									
1.1	Теорія держави і права в системі юридичних наук	1 семестр				1 семестр			
		10	2	2	6	12	2	2	8
1.2	Сучасні підходи до праворозуміння	4	-	2	2	12	2	2	8
1.3	Методологія загальної теорії права і держави	6	2	2	2	12	2	2	8
1.4	Соціальна генеза права та держави	6	-	2	4	12	2	2	8
1.5	Право і держава	10	2	2	4	12	2	2	8
		-	-	-	-	Усього за 1 семестр			
						60	10	10	40
1.6	Форма держави	8	2	2	4	11	2 семестр		
						2	-	9	
1.7	Державна влада і механізм держави	6	-	2	4	10	2	-	8
1.8	Загальне вчення про демократію	8	2	2	4	8	-	-	8
1.9	Політична система суспільства і держава	6	-	2	4	10	-	2	8
1.10	Право і людина	8	2	2	4	8	-	-	8
1.11	Поняття і сутність права	7	-	2	5	8	-	-	8
1.12	Принципи права	9	2	2	5	12	2	2	8
1.13	Громадянське суспільство і держава	7	-	2	5	6	1	1	4
1.14	Демократична, правова і соціальна держава	9	2	2	5	6	1	1	4
1.15	Соціальне і правове регулювання	13	1	2	10	10	2	-	8
1.16	Контрольна (домашня) робота	-	-	-	-	8	-	-	8
1.17	Підсумкова семестрова контрольна	-	-	-	-	8	-	2	6

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	робота (ЗФН)								
1.18	Модульна контрольна робота № 1	3	-	2	1	Усього за 2 семестр			
	Усього за модулем № 1	120	17	34	69	105	10	8	87
	Усього за 1 семестр	120	17	34	69	105	10	8	87
Модуль № 2 «Інституційна та функціональна характеристика права»									
		2 семестр				3 семестр			
2.1	Норми права	8	2	2	4	8	-	2	6
2.2	Система позитивного права	8	2	2	4	6	-	-	6
2.3	Джерела (форми) права	8	2	2	4	8	-	2	6
2.4	Система нормативно-правових актів	8	2	2	4	6	-	-	6
2.5	Правотворення і правотворчість (нормотворчість)	8	2	2	4	6	-	-	6
2.6	Юридична мова. Юридична техніка нормотворчості	8	2	2	4	6	-	-	6
2.7	Правовідносини	8	2	2	4	6	-	-	6
2.8	Реалізація і застосування норм права	8	2	2	4	4	-	-	4
2.9	Юридичне тлумачення	8	2	2	4	4	-	-	4
2.10	Теорія юридичної аргументації	8	2	2	4	4	-	-	4
2.11	Юридично значуща поведінка. Правопорушення	8	2	2	4	4	-	-	4
2.12	Юридична відповідальність	8	2	2	4	4	-	-	4
2.13	Правові системи сучасності	10	2	2	4	4	-	-	4
2.14	Верховенство права	12	2	2	4	4	-	-	4
2.15	Правосвідомість і правова культура.	6	2	2	2	8	-	2	6
2.16	Домашнє завдання	8	-	-	8	-	-	-	-
2.17	Контрольна (домашня) робота (ЗФН)	-	-	-	-	8	-	-	8
2.18	Модульна контрольна робота № 2	3	-	2	1	-	-	-	-
	Усього за модулем № 2	135	34	34	67	Усього за 3 семестр			
	Усього за семестр 2	135	34	34	67	90	-	6	84
	Усього за навчальною дисципліною	255	51	68	136	255	20	24	211

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 8 із 18

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

з дисципліни «Теорія держави і права»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Олена МАКЕСВА,
Завідувач кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н., доцент,

Вікторія ШВАЧКА,
доцент кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н.

Конспект лекцій розглянутий та схвалений
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

	Система менеджменту якості НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ КОМПЛЕКС навчальної дисципліни «Теорія держави і права»	Шифр документа	СМЯ НАУ НМК 13.01.01(01)– 01-2024
		Стор. 9 із 18	

Продовження Додатку Г

Лекція 1 **ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА В СИСТЕМІ ЮРИДИЧНИХ НАУК**

План лекції

1. Наука: поняття, мета, об'єкт дослідження. Поняття, ознаки та класифікація юридичної науки.
2. Загальна теорія держави і права, як наука та її предмет.
3. Функції теорії держави і права, їх характеристика.
4. Роль і місце ТДП в системі юридичних наук.

Література

1. Бурдін М. Ю., Логвиненко І. А., Лазарев В. В. Теорія держави та права у визначеннях та схемах : довідник. Харків: ХНУВС, 2021. 108 с.
2. Загальна теорія права : підручник / О. В. Петришин, Д. В. Лук'янов, С. І. Максимов, В. С. Смородинський та ін.; за ред. О. В. Петришина. Харків: Право, 2020. 568 с.
3. Загальна теорія права: підручник / За заг. ред. М.І. Козюбри. Київ: Ваіте, 2015. 392 с.
4. Каткова Т. Г. Теорія держави і права: навч. посіб. у визначеннях і таблицях. 2-ге вид., допов. Харків: Право, 2020. 96 с.
5. Крестовська Н. М., Матвеева Л. Г. Теорія держави і права: Підручник. Практикум. Тести: підручник. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 584 с.
6. Стратонов В.М., Кельман М.С. Загальна теорія права: підручник Одеса: Видавничий дім "Гельветика", 2020. 724 с.
- 3.2.7. Тетарчук І. В. Теорія держави і права: навчальний посібник для підготовки до іспитів. Київ: ЦУЛ, 2020. 184

Зміст лекції

Наука – сфера людської діяльності, функцією якої є вироблення і теоретична систематизація об'єктивних знань про дійсність.

Загальною метою науки, як системи знань є: опис, пояснення і прогнозування процесів і явищ дійсності, які становлять предмет її вивчення. Ця мета опосередковується як суто теоретичним так і практичними завданнями та потребами суспільного розвитку.

Сучасна система науки за об'єктом досліджень поділяється на:

1. природничі; 2. гуманітарні та 3. технічні знання.

У галузі юриспруденції наукова діяльність спрямована на дослідження розвитку держави і права, на розробку концепцій, пропозицій і рекомендацій щодо вдосконалення правового регулювання суспільних відносин.

Кожна наука має свій об'єкт і предмет дослідження.

Об'єкт – це ті явища, котрі вивчаються наукою.

Предмет – те, що цікавить дану науку в конкретному об'єкті.

Пізнання – це етап від об'єкта до предмета, від первинних знань про державу і право до теоретичного, науково-юридичного знання про об'єкта. Загальним об'єктом дослідження є суспільство, суспільні процеси, суспільні відносини, життя, суспільна свідомість.

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 10 із 18

Додаток Г

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до виконання домашніх завдань
з дисципліни «Теорія держави і права»

Галузь знань: 08 «Право»

Спеціальність: 081 «Право»

Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Укладач: завідувач
кафедри теорії та історії
держави і права
Олена МАКЕЄВА

доцент кафедри теорії та
історії держави і права
Вікторія ШВАЧКА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕЄВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 11 із 18

Додаток Д

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
з виконання контрольних робіт
з дисципліни «Теорія держави і права»
для студентів заочної форми навчання

Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітньо-професійна програма: «Правознавство»

Укладач: завідувач
кафедри теорії та історії
держави і права
Олена МАКЕСВА

доцент кафедри теорії та
історії держави і права
Вікторія ШВАЧКА

Методичні рекомендації розглянуті та схвалені
на засіданні кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023 р.
Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 12 із 18

Додаток Е

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА ТЕОРІЇ ТА ІСТОРІЇ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

**Методичні рекомендації з самостійної роботи студентів з опанування
навчального матеріалу**

з дисципліни «Теорія держави і права»

за спеціальністю 081 «Право»

Укладач: Олена МАКЕСВА
завідувач кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.н., доцент

Вікторія ШВАЧКА
доцент кафедри теорії та
історії держави і права, к.ю.

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 13 із 18

Додаток Є

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Національний авіаційний університет
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права**

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

**Практикум
для здобувачів вищої освіти
ОС «Бакалавр»
спеціальності 081 «Право»**

Розглянутий та схвалений на засіданні
кафедри теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «25» 08 2024р.

Завідувач кафедри Олена МАКЕСВА

Київ 2024

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)–(02)
2024

Стор. 14 із 18

Додаток

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри **ЗАТВЕРДЖУ**
«28» 08 **Олена МАКЕСЕ**
2023

Типові тести
З дисципліни «Теорія держави і права»

Розробник: к.ю.н., доцент **Олена МАКЕСЕ**
к.ю.н. **Вікторія ШВАЧК**

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

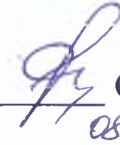
Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 15 із 18

Додаток 3

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри Олена МАКЕСВА
«28» 08 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1
з дисципліни «Теорія держави і права»

1. Теорія держави і права як фундаментальна наука: поняття та риси.
2. Поняття і ознаки демократії.

Розробник к.ю.н., доцент Олена МАКЕСВА

к.ю.н. Вікторія ШВАЧКА

Система менеджменту якості
НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
КОМПЛЕКС навчальної дисципліни
«Теорія держави і права»

Шифр
документа

СМЯ НАУ
НМК 13.01.01(01)– 01-
2024

Стор. 16 із 18

Додаток И

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Юридичний факультет
Кафедра теорії та історії держави і права

Зав. кафедри **ЗАТВЕРДЖУЮ**
Олена МАКЕСВА
«28» 08 2023 р.

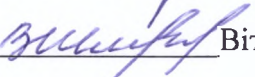
Екзаменаційний білет № 1
Дисципліна «Теорія держави і права»

1. Поняття та види джерел (форми права).
2. Правопорядок: поняття, ознаки, принципи.
3. Поняття і ознаки правової поведінки.

Затверджено на засіданні кафедри
теорії та історії держави і права

Протокол № 9 від «28» 08 2023 року

Розробник к.ю.н., доцент

 Олена МАКЕСВА
к.ю.н. Вікторія ШВАЧКА

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

